

діяльності, можна зробити висновок, що задля розвитку економічного сектору держави, розвитку підприємництва в Україні, слід відводити дуже багато уваги саме даним інститутам суспільних відносин. Встановлюючи такі жорсткі вимоги до професійних учасників ринку, держава гарантує кваліфікованість при питанні розвитку та функціонуванні біржових інститутів.

Список використаних джерел:

1. Котирло О.О. Біржове право. Навчальний посібник – К.: «Видавництво «Центр учбової», 2012. – 268 с.
2. Берлач А.І. Біржова справа: Навчальний посібник. – К.: Фенікс, 2003. – 320 с.
3. Про товарну біржу: Закон від 10.12.1991 № 1956-ХІІ// Відомості Верховної Ради України. - 1992 р. - № 10. - с.139
4. Кононенко І.В. Основи біржового права: Навчальний посібник. – К., Кондор, 2007 р. – 576с.

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПЕРЕДБАЧЕНИХ ЗАКОНОМ ПРАВ ТА ОБОВ'ЯЗКІВ МІНОРИТАРНИХ АКЦІОНЕРІВ

Ключков Богдан Ігорович, студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: старший викладач кафедри господарсько-правових дисциплін Національної академії внутрішніх справ *Пономарьова Т.С.*

Сучасний стан правовідносин у корпоративному секторі, зокрема у відносинах між мажоритарними та міноритарними акціонерами акціонерних товариств, які виникають в процесі реалізації ними передбачених законом прав та обов'язків, можна характеризувати як такі, що мають значні прогалини в першу чергу на законодавчому рівні, що в свою чергу призводить до проблем при реалізації, що в більшості випадків пов'язуються із порушенням прав меншості зі сторони мажоритарних акціонерів такі діяння можна визначити як зловживання правом.

Зловживання правом – це умисні дії особи або осіб в реалізації суб'єктивних корпоративних прав, наслідком яких є завдання шкоди або створення загрози шкоди правам та законним інтересам інших учасників корпоративних відносин, за відсутності прямої вказівки закону на заборону таких дій.

Види порушень прав міноритарних акціонерів, які становлять предмет корпоративних конфліктів через призму зловживання правом є безпосереднім об'єктом дослідження, тому варто зосередити на них увагу.

Акціонери, які володіють контрольним пакетом акцій, можуть, формально не порушуючи правові норми, фактично усунути міноритарних акціонерів від управління товариством, приймаючи рішення, які суперечитимуть їхнім інтересам (рішення про розподіл прибутку, виплату дивідендів) [2]. Варто зазначити, що сама по собі невиплата дивідендів, хоча і є юридичним фактом негативної спрямованості, але порушенням

законодавства все ж таки не являється. Особливістю корпоративних правовідносин є те, що цим правовідносинам не притаманний принцип рівності акціонерів. Є принцип рівності прав із акції. А це означає, що акціонер, який володіє великим пакетом акцій та може одноосібно визначати шлях розвитку товариства, не зловживає своїм правом на управління, якщо приймає рішення, які економічно не вигідні власникам дрібного пакету акцій. Так, приймаючи рішення про розподіл прибутку таким чином, щоб його більша частина спрямовувалася на розвиток товариства, а менша – на виплату дивідендів, мажоритарний акціонер намагається збільшити інтенсивність розвитку товариства, в яке він вклав найбільше коштів, у порівнянні з іншими акціонерами, котрі зацікавлені у високих дивідендах, і лише опосередковано цікавляться, за рахунок чого ці дивіденди будуть виплачуватись. Але бувають випадки, коли у разі можливості впливу на прийняття рішень, що вимагають більшості у не менш як три четвертих голосів акціонерів, які беруть участь у загальних зборах акціонерів, мажоритарні акціонери можуть фактично позбавити міноритаріїв права участі в товаристві. Для цього мажоритарні акціонери приймають рішення, наприклад, про збільшення статутного капіталу товариства шляхом додаткової емісії акцій. Економічна сутність додаткової емісії акцій акціонерних товариств полягає в залученні інвестицій в розвиток товариства в обмін на надання еквівалентного обсягу прав у відношенні до товариства — частки в капіталі. Емісія не повинна використовуватися для перерозподілу контролю в товаристві/

Згідно із Законом України «Про акціонерні товариства» збільшення статутного капіталу товариства із залученням додаткових внесків (інвестицій) здійснюється шляхом розміщення додаткових акцій [1].

Як уже відмічалось, додаткові емісії акцій повинні здійснюватися для фінансування конкретних інвестиційних проектів. Акціонери при здійсненні додаткової емісії повинні бути впевненими, що їх права не будуть порушені.

Більший ефект досягається, якщо розмір емісії буде пов'язаний із вартістю інвестиційного проекту, а акції будуть продаватися пакетами в оптимальній послідовності за період реалізації проекту по критерію максимальної вартості усіх пакетів.

Наступним видом порушення є проблема реалізації законного права участі у діяльності товариства, що проявляється в участі у загальних зборах та вирішенні юридично значущих питань стосовно діяльності товариства, реорганізації, ліквідації, зміни статуту, статутного капіталу, додаткової емісії акцій за рахунок зменшення частки, посвідченої однією акцією, що в свою чергу призводить до погіршення становища певного виду міноритарного акціонера, який у певних випадках самотійно жодним чином не може вплинути на вихідний результат. Звісно ж вирішальними умовами є кількість належних акціонерів акцій, але за обставин відсоткового співвідношення, коли мажоритарний акціонер володіє

контрольним пакетом першого або другого рівня, навіть шляхом консолідації міноритаріїв буде складно вирішити дану проблему, вона потребує докорінно нового підходу вирішення.

Підсумовуючи вищезазначене, можна стверджувати, що порушення прав міноритарних акціонерів залежить від законодавчого закріплення імперативних норм та безпосередньо від засобів захисту, спрямованих на недопущення порушення та відновлення порушеного права.

Список використаних джерел:

1. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 року № 514-VI // Відомості Верховної Ради України – 2008. – № 50 – № 51. С. 384.
2. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3480-IV // Відомості Верховної Ради України – 2006. – № 31. – С. 268
3. Бурдак В. Як захистити права акціонерів? // Правовий тиждень. – 2010. – № 33 (211). – С. 7-10.

ЩОДО АНАЛІЗУ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ

Блашук Тетяна Михайлівна, здобувач кафедри економічної безпеки Національної академії внутрішніх справ

Проблемам визначення поняття та структури правового статусу приділяється неабияка увага як у загальній теорії права, так і у галузевих науках. Але, попри певну дослідженість питання, фахівці й досі не дійшли єдиної точки зору з цього приводу.

Етимологічно слово “статус” тотожне поняттю “становище” (“стан”) когось чи чогось. При цьому статус суб’єкта являє собою насамперед певну сукупність його соціальних можливостей, обсяг і характер яких залежать від тієї ролі, соціальної функції, що виконується ним у суспільстві. Тому з метою найбільш повного осмислення сутності статусу суду звернемося до з’ясування його соціальної ролі.

Відомий соціолог І.С. Кон визначає роль як функцію, “нормативно схвалений зразок поведінки, яка очікується від кожного, хто займає дану позицію”. Виконання будь-якої соціальної ролі припускає наявність у суб’єкта необхідних, нормативно оформлених можливостей, що і визначають зміст його статусу. Саме від набору, сукупності тих можливостей, що надані конкретному суб’єктові (або групі суб’єктів), і визначається його статус, становище в соціальній системі, що індивідуалізується певними ознаками, специфічними для даної системи. Тому можна зробити висновок про те, що роль — це динамічний аспект статусу. Отже, статус визначає міру специфічних очікувань (експектації), що звернені до суб’єкта, який займає певну позицію в системі соціальних відносин.

Таким чином, сутність поняття “статус” для всіх суб’єктів тотожна і виражає те, що властиво цілому ряду чи роду явищ, а саме — міру свободи, певну можливість поведінки конкретного суб’єкта або соціальної групи.